

TEHOA TURKISELÄINTEN LANNAN HYÖDYNTÄMISEEN 11.10.2019 Helsinki

Lisäaineet lannankäsittelyssä – zeoliitista apua päästöjen hallintaan?

Erkki Joki-Tokola
Luonnonvarakeskus

Toteutuksen lähtökohdat

Lanta kannattaa hyödyntää sellaisenaan, mikäli se on mahdollista. Mitä enemmän lantaa käsitellään, sitä enemmän syntyy myös kustannuksia

Ravinteiden käytön tehostamisessa tulee miettiä koko ketju:

ruokinta → erityys → talteenotto → jatkokäsittely
→ levitys → kasvien ravinnetarve → elintarvikkeet

Ketunlannan ravinteet erityksen ja varastoinnin jälkeen (kg/nahka)

1. Rehuista lantaan

Lanta, kg	109
sona	60
virtsa	49
Typpi, kg	2.80
sonnassa	0.60
virtsassa	2.20
Fosfori, kg	0.98
sonnassa	0.67
virtsassa	0.31
Typhen ja fosforin pitoisuus lannassa	
N kg/tn	25.69
P kg/tn	8.99

2. Varastosta jatkoon

Typpi kg/tn	10.80
Fosfori kg/tn	20.80
N/P varastoidussa	0.52
N/P viljan lannoituksessa	8.00

Typpihävikki on ammoniakin haihtumista lannasta

Ammoniakin haihtuminen turkislannasta suurta

Talteenotto

Varastointi

Ammoniakin haihtuminen aiheuttaa:

Vähentää lannan käytettävyyttä

Rehevöittää ja happamoittaa ympäristöä

Heikentää paikallista ilmanlaatua

Zeoliittiä lantaan

Zeoliitit voivat olla sekä luontaisia että synteettisiä valmisteita
Ne pystyvät pidättämään kationeita sekä sähköisesti että
fysikaalisesti

Voiko rehuun lisätty zeoliitti

- 1) Parantaa rehun hyväksikäyttöä (rehuvalkuainen, ripuli)?
- 2) Vähentää lannan typpihävikkiä (ammoniakki)?

Ruokintakoe

Zeoliitti sinikettujen rehussa

Zeoliitin osuus (%)	RUOKINTARYHMÄ			
	Nolla	1.5	3.0	4.5
Kettuja, kpl	24	24	24	24
Alkupaino, kg	3.78	3.44	3.52	3.24
Loppupaino, kg	14.78	13.67	14.16	12.78
Kasvu, kg	11.00 ^a	10.22 ^{bc}	10.64 ^{ab}	9.55 ^c
Syönti, kg	101	101	101	101
Energia, MJ/pv	7.12 ^a	6.71 ^b	6.91 ^c	6.28 ^d
Ripuli	1.33	1.29	1.47	1.18
Nahkan laatu	1.71	2.04	1.88	2.00
Nahkan koko, cm	134	133	134	129

Lannan koostumus

syksyllä -17 ja keväällä -18

	Syksy 2017				Kevät 2018			
	Nolla	1.5	3.0	4.5	Nolla	1.5	3	4.5
Kuiva-aine, %	20.7	24.2	28.6	30.3	39.1	61.7	52.4	46.4
Liukoinen typpi, kg/t	6.1	6.2	7	6.5	3.3	5.9	5.2	5.4
N liuk. /fosfori	0.61	0.62	0.54	0.59	0.22	0.18	0.23	0.27

Ohran lannoituskoe

ravinnemäärät ja sato

	Lannoitustapa				
	NPK	Nolla	1.5	3.0	4.5
Typpi (kg/ha)	18+62	18+62	18+62	18+62	18+62
Fosfori (kg/ha)	48	48	48	48	48
Kalium (kg/ha)	90	90	90	90	90
Jyväsato (kg/ha)	5 307	4 957	4 968	5 402	5 159